Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0225U004943

Державний реєстраційний номер: 0124U004974

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 23-12-2025

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 1

Назва етапу: Наукове обґрунтування управління агроекосистемами на засадах штучного інтелекту в умовах кліматичних трансформацій

Початок етапу: 01.2025

Закінчення етапу: 12.2025

Вид звітного документа: Остаточний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Інститут кліматично орієнтованого сільського господарства Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 44844104

Місцезнаходження: вул. Маяцька дорога, 24, смт. Хлібодарське, Біляївський р-н., Одеська обл., 67667, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380509791239

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Національна академія аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00024360

Місцезнаходження: вул. Михайла Омеляновича-Павленка, буд. 9, м. Київ, 01010, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Кабінет Міністрів України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380442801085

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

Напрям фінансування: 2.2 - прикладні дослідження і розробки

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 6591060

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 250.000

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Наукове обґрунтування управління агроекосистемами на засадах штучного інтелекту в умовах кліматичних трансформацій

Назва роботи англійською:

Scientific justification for the management of agroecosystems based on artificial intelligence in the context of climate transformations

Реферат українською:

Науково обґрунтовано концепцію управління агроекосистемами на засадах штучного інтелекту в умовах кліматичних трансформацій та післявоєнних викликів. Визначено ключові кліматичні ризики для агросектору України та їхній вплив на продуктивність і стійкість агроекосистем; Систематизовано драйвери інноваційного провайдингу ШІ та розроблено їх класифікацію з урахуванням технологічних, економічних, інституційних, соціальних і екологічних чинників; Сформовано методологічні підходи до управління агроекосистемами, що інтегрують системний, адаптивний, порівняльний, проектний та циркулярний виміри, а також інструменти багатокритеріального аналізу, моделювання та аналізу великих даних; Запропоновано модель управління драйверами ШІ, яка забезпечує поетапну інтеграцію інтелектуальних технологій у виробничі та управлінські процеси. Отримані результати створюють наукову основу для формування стратегій цифрової трансформації, підвищення стійкості агроекосистем і забезпечення конкурентоспроможності аграрного сектору України.

Реферат англійською:

The concept of agroecosystem management based on artificial intelligence in the context of climate transformations and post-war challenges has been scientifically substantiated. Key climate risks for the agricultural sector of Ukraine and their impact on the productivity and sustainability of agroecosystems have been identified; Drivers of innovative AI provision have been systematized and their classification has been developed taking into account technological, economic, institutional, social and environmental factors; Methodological approaches to agroecosystem management have been developed that integrate systemic, adaptive, comparative, project and circular dimensions, as well as tools for multi-criteria analysis, modeling and big data analysis; A model for managing AI drivers has been proposed, which ensures the phased integration of intelligent technologies into production and management processes. The results obtained create a scientific basis for the formation of digital transformation strategies, increasing the sustainability of agroecosystems and ensuring the competitiveness of the agricultural sector of Ukraine.

Індекс УДК: 551.583, 63:338; 631.15; 631.153:338.26; 63.001.18, 623:504, 004.8 , 631.147:004.8:551.583:504.7

Коди тематичних рубрик: 37.23.29, 68.01.75, 78.01.94.05, 28.23

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Гришова Інна Юріївна

Науковий ступінь: д.е.н.

Вчене звання: член-кор.

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Науково-методичні рекомендації «Управління драйверами інноваційного провайдингу штучного інтелекту в контексті сталого розвитку аграрної сфери

Назва НТП англійською: Scientific and methodological recommendations "Managing drivers of innovative provision of artificial intelligence in the context of sustainable development of the agricultural sector

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Методи, теорії, гіпотези

Галузь застосування: Сільське господарство

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: У науково-методичних рекомендаціях висвітлено теоретико-методологічні засади управління агроекосистемами на основі технологій штучного інтелекту в умовах кліматичних трансформацій. Розкрито механізми інноваційного провайдингу ШІ, подано класифікацію драйверів та визначено інструменти їх практичного застосування. На основі аналізу сучасного стану та міжнародного досвіду обґрунтовано стратегії й програми цифрової трансформації аграрного сектору України. Описано практичні рекомендації для агропідприємств, органів державної влади та науково-освітніх установ щодо впровадження ШІ у виробничі процеси, управління ресурсами та адаптацію до кліматичних змін. Доведено ефективність інтеграції ШІ для підвищення продуктивності, стійкості до зовнішніх викликів і зміцнення конкурентоспроможності аграрного сектору. Видання розраховане на науковців, управлінців аграрних підприємств, фахівців дорадчих служб, здобувачів вищої освіти та всіх, хто працює у сфері цифровізації аграрного виробництва та кліматично орієнтованого розвитку.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Створення принципово нової продукції (матеріалів, технологій тощо) для забезпечення експортного потенціалу та заміщенню імпорту, Збільшення обсягів виробництва, Економія енергоресурсів

Вплив НТП на довкілля: Розробка не має впливу на довкілля

Впровадження НТП: Не впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 01.2026

Закінчення етапу: 12.2028

Споживачі продукції: Наукові установи, заклади вищої освіти, сільськогосподарські підприємства

Перспективні ринки: Україна

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обгрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

IX. Бібліографічний опис

1. Tetiana Shabatura, Anush Balian, Margarita Stepanova, Alla Yakovenko, Olga Petrenko. Agro-Innovations as a Strategic Tool for Agricultural Adaptation // Data-Centric Business and Applications: Modern. Lecture Notes on Data Engineering and Communications Technologies. – Springer, 2025. – Pp. (S) квартиль Q3

2. Шабатура Т.С., Яковенко А.О., Степанова М.М., Жаданова Ю.О. Облікові аспекти впровадження та використання штучного інтелекту для потреб агропромислових підприємств. Аграрні інновації. 2025. № 29. С. 304–311. DOI: https://doi.org/10.32848/agrar.innov.2025.29.47

3. Вожегова Р.А., Шабатура Т.С., Яковенко А.О., Гнатьєва Т.М., Степанова М.М. Правові основи впровадження штучного інтелекту в облік і менеджмент агросектору. Аграрні інновації. 2025. № 31. с. 213-221. DOI: https://doi.org/10.32848/agrar.innov.2025.31.33

4. Shabatura T. S., Stepanova M. M., Yakovenko A. O. Digital transformation of crop production as a strategy for climate change adaptation // Modern agronomy trends: innovation, sustainable development and the future of agriculture: Scientific monograph. – Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2025. – P. 420–433. – DOI: https://doi.org/10.30525/978-9934-26-588-4-17

5. Tetiana Shabatura, Margarita Stepanova and Alla Yakovenko. (2025). Digital Marketing sn Transition Economies: Approaches and Challenges sn Ukraine and Azerbaijan. The Research Journal of Business in Emerging Economics.V. 1. Pp.

6. Tetiana Shabatura. (2025). Climate Adaptation Strategies For The Agricultural Sector In Transition Economies. The Research Journal of Business in Emerging Economics. The Research Journal of Business in Emerging Economics.V. 4. Pp.

7. Шабатура Т.С. Яковенко А.О., Степанова М.М. (2025). Сучасні тренди інвестування у розвиток аграрного сектору України. Обліково-аналітичний аналіз систем управління агробізнесом: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, 25 квітня 2025 року. ІКОГС НААН, м. Одеса. С 108-111.

8. Шабатура Т.С., Яковенко А.О., Степанова М.М. Інноваційний розвиток сільського господарства в умовах зміни клімату. Збалансоване природокористування: традиції, перспективи та інновації: матеріали Міжнародної науково-практична конференції, 15-16 травня 2025 року. Інститут агроекології і природокористування НААН, м. Київ.

9. Шабатура Т.С., Яковенко А.О., Степанова М.М. Штучний інтелект: аналіз перспектив для ВВП України. Штучний інтелект. Наука. Бізнес: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. (24 жовтня 2024 року). С.56-59.

10. Яковенко А. О., Шабатура Т. С., Степанова М. М. Економічні наслідки війни для аграрного сектору України та шляхи його відновлення. Досягнення та концептуальні напрями розвитку сільськогосподарської науки в сучасному світі: матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції (10 квітня 2025 р., с. Олександрівка, Дніпропетровська обл., Україна). – Дніпро, 2025. – 281-284 с.

11. Яковенко А. О., Шабатура Т. С., Степанова М. М. Інвестиційні механізми для розвитку українського агробізнесу в умовах воєнного стану. Science and technology: challenges, prospects and innovations: the 6th International scientific and practical conference, January 29-31, 2025. CPN Publishing Group, Osaka, Japan. 2025. P. 474-481.

12. Яковенко А.О., Шабатура Т.С., Степанова М.М. Перспективи цифрової трансформації управління обліковими процесами агробізнесу. Впровадження геоінформаційних технологій на практиці: матеріали Міжнародної науково–практичної конференції, м. Одеса, 06 березня 2025 року. Одеса: ІКОСГ НААН, 2025.

109-111 с.

13. Яковенко А.О., Шабатура Т.С., Степанова М.М., Шабля О.С. Інвестиційні можливості фінансування сталого агробізнесу в умовах зміни клімату. Modern Science, Economy and Digital Innovation: Collection of Scientific Papers "International Scientific Unity" with Proceedings of the 1st International Scientific and Practical Conference. January 29-31, 2025. Bucharest, Romania. P. 74-79.

14. Яковенко А. О., Степанова М. М. Використання цифрових рішень для моніторингу податкових і фінансових операцій аграрних підприємств України. Соціально-економічні виклики та можливості глобалізації: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції. Східноєвропейський центр наукових досліджень, м Одеса, 15 лютого 2025 р. Одеса, Research Europe, 2025. С. 66-70. URL: https://researcheurope.org/wp-content/uploads/2025/03/re-15.02.25.pdf#page=66

15. Shabatura T., Yakovenko A., Stepanova M. Current experience in implementing artificial intelligence tools in the management of Ukraine's agrarian business. Scientific Innovation: Theoretical Insights and Practical Impacts: Collection of Scientific Papers with the Proceedings of the 3rd International Scientific and Practical Conference, Naples, Italy, August 11-13, 2025. European Open Science Space, 2025. P. 100-104. URL: https://www.eoss-conf.com/wp-content/uploads/2025/08/Naples_Italy_11.08

16. Shabatura T., Yakovenko A., Stepanova M. Innovations in the value chain management system in the agricultural sector. International Scientific Conference The Economy Today: Current Issues and Transformational Processes: Conference Proceedings, Leipzig, Germany, June 6-7, 2025. Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2025. P. 76-81. DOI: https://doi.org/10.30525/978-9934-26-569-3.

Яковенко А. О., Шабатура Т. С., Степанова М. М. Механізми управління драйверами інноваційного провайдингу штучного інтелекту аграрної сфери. Синергія поколінь у розвитку аграрної науки – досвід, новації, стратегії: збірник тез Міжнар. наук.-практ. конф. молодих вчених та спеціалістів (18 вересня 2025 р., м. Полтава, Україна) [Електронне видання]. Полтава, 2025. С.195-198. URL: https://www.svinarstvo.com/index.php/ua/naukova-biblioteka/materiali-konferentsij/973-synerhiya-pokolin-u-rozvytku-ahra

X. Заключні відомості

Керівник юридичної особи — Вожегова Раїса Анатоліївна, д. с.-г. н.

Перелік осіб-виконавців

Степанова Маргарита Михайлівна
(к. е. н., 08.00.04)

Шабатура Тетяна Сергіївна
(д. е. н., професор)

Яковенко Алла Олексіївна
(08.00.04)

Відповідальний за підготовку облікових документів — Шабля Олександр Сергійович

Телефон — +380970721985

Реєстратор — Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна